

kilometru. Norveška vojaška dolžnost znaša 150 dni. Aktivna armada šteje 18.000 do 30.000 moških, v primeru vojne pa pokliče lahko kralj pod orožje 110.000 moških.

Norveška vojna mornarica ima 25.000 ton ladij in 250 letal.

Glavno mesto od 68 letnega kralja Hakona VII. vladane kraljevine, Oslo, šteje 330 tisoč prebivalcev, drugo je Bergen 110.000 prebivalcev, Trondheim 60.000, Stavanger 50 tisoč prebivalcev.

Norveška je zelo bogata na železni rudi, velike so njene zaloge žvepla in bakra, manjše količine cinka, svinca, nikla, srebra in drugih rudnin.

Norveška nima premogovnikov, pač pa ji daje proti severnemu tečaju ležeče otočje Spitzbergi letno 400.000 ton premoga.

Svedska

Svedska ima 449.000 kvadr. kilometrov površine, je manjša od Nemčije brez Avstrije, a pride le 15 prebivalcev na 1 kvadr. kilometer. Na Švedskem je splošna vojaška dolžnost od 20. do 45. leta in traja službovanje 5-9 mesecev. Aktivna vojska šteje 35.000 moških, ki se pa lahko dvigne v primeru vojne na 400 tisoč moških.

Svedska vojna mornarica ima 100.000 ton in okoli 600 letal.

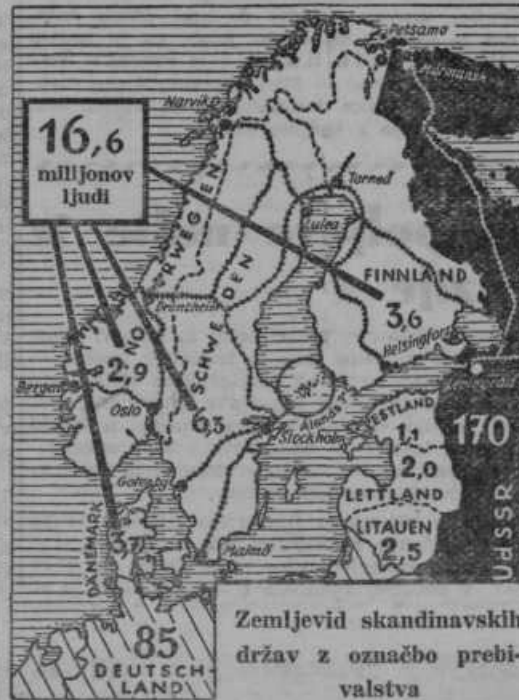
V prestolnem mestu Stockholmu s 550.000 prebivalci vlada 82 letni kralj Gustav V. Za Stockholmom sta največji mesti Göteborg 270.000 in Malmö s 145.000 prebivalci.

Svedska slovi po svojih zemeljskih zakladih in izvažata letno 11.000.000 ton železne rude, mnogo žvepla, premoga, svinca in bakra.

Poljedelstvo vrše Švedski toliko, da ji ni treba uvažati živeža, pač pa izvažata živino, mast, maslo, volno, lan in zelo mnogo lesa.

Veroizpoved, kulturnost in miroljubnost

Skandinavci so po veri globoko verni protestanti, le po mestih bivajo katoličani. Po vsem svetu je znan njihov vzorni socialni red,

Zemljevid skandinavskih držav z označbo prebivalstva

politična in kulturna zgodovina. Njih književnost je prevedena v vse kulturne jezike. Vse tri države so z gled dolgoletne miroljubnosti. Radi kratko označenih vrlin treh skandinavskih narodov je napad na njih samostojnost odjeknil po vsem svetu in bo rodil dalekosežne posledice.

Kratke tedenske novice

Velikanska povodecaj v Vojvodini in še južnejših delov naše države je povzročila 30 milijonov dinarjev škode. V Novem Sadu je 20.000 ljudi brez strehe.

Mejo na Brennerju je določil Bog, je rekel Mussolini tirolskim kmetom, ki se niso izjavili za preselitev v Nemčijo. Meja na Brennerju ne deli Italije in Nemčije, ampak ju spaja.

Nemčija je zasedla po angleškem mnenju Dansko, da izpopolni svoje zaloge živil, ki so se zadnji čas precej razredčile. Zaradi blokade zavaznikov pa bo po mnenju Angležev ostala Nemčija brez tistih proizvodov, katere je Danska uvažala iz čezmorskih držav in jih potem dalje prodajala Nemcem.

Razglas danske vlade po zasedbi konča z besedami: »Bog čuvaj Dansko!«

Po zasedbi je sestavljal danski ministrski predsednik Stauning vlado po želji Nemcev. Nova vlada je sprejela nemške pogoje z zahtevo, da se izvrši zasedba danskih krajev obzirn.

Na Danskem so Nemci takoj po zasedbi uvedli karte na živež. Prav tako v zasedenih delih Norveške. Mleko smejo dobivati samo dojenčki.

Ameriške dolgoročne investicije (naložitve) znašajo na Norveškem 92, na Danskem 103 in na Švedskem 26 milijonov dolarjev.

Skoro vse danske trgovske ladje, ki so se nahajale na morju, so se po zasedbi Danske zatekle v angleške luke.

Svedska vlada je pozvala vse svoje trgovske ladje, ki se nahajajo na morju, da se ne vračajo zaenkrat na Švedsko. Svedska trgovska mornarica ima ladij za en milijon ton.

Rusi so po dogovoru s Finsko prejšnji teden izpraznili mesto Petsamo na severu Finske.

Stalinovo glasilo »Izvestja« piše, da za male narode ne velja pravilo svobodnega življenja, kadar ovirajo velike narode pri zavarovanju njihovega obstoja.

Belgija in Nizozemska sta ukrenili vse potrebno, da bi bili zavarovani pred kakršnimi presečenji.

Kancelar Hitler je podelil visok nemški red podpredsedniku naše vlade in voditelju Hrvatov dr. Vladku Mačku.

Jugoslavija je premagala Nemčijo. Na nogometni tekmi v nedeljo na Dunaju je pred 50.000 gledalci jugoslovansko nogometno moštvo premagalo izbrano nemško enajstorico z 2 proti 1. Nemci pravijo: veliko presenečenje!

Na oltarjih sv. Andreja Bobole na Poljskem je prepovedano opravljati sv. maše. Od mučenika Bobole izhaja prerokovanje, da bo zaslužena Poljska zopet vstala.

SMARNICE ZA LETO 1940

Letošnje šmarnice »Mati dobrega Pastirja«, ki jih je spisal g. Fr. Schreiner, župnik v pokouju, so posvečene materam slovenskih duhovnikov — so že izšle! Naročite jih pravočasno v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuj!

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Organist na Ptujski gori umrl. Žalostno so zapeli zvonovi, ko so nam naznanjali smrt našega drugega organista, domačina Janka Mohorko. Komaj v 32. letu mu je jetika pretrgala nit življenja. Vsa župnija žaluje za njim. Kako je bil priljubljen pri faranih, je pokazal njegov pogreb. Domači g. župnik p. Konstantin se je ob grobu poslovil v imenu vseh z ganljivimi besedami, tako da nobeno oko ni bilo suho. Pevci so mu na rojstnem domu, pred cerkvijo in na pokopališču zapeli. Rajni naj počiva v miru — žalujočim pa naše sožalje!

Smrt vzornega očeta. V Razvanju pri Mariboru je umrl 27. marca Anton Stante, nekdanji posestnik pri Sv. Lovrencu pod Prožnom pri Celju, p. d. Martincl. Zadnja leta je pre-

živel pri svojem sinu Martincl Jožetu, mizarju v Razvanju. Vzgojil je šest sinov in hčerko v strogo krščanskem duhu, kateri zavzemajo danes odlična mesta. Bil je zelo priljubljen, kar je dokazal pogreb rajnega na pokopališču Razvanje. Dobri Bog mu bodi bogat plačnik za njegova dela! — Svojcem naše sožalje!

Dolgoleten naročnik »Slov. gospodarja« umrl. V Šikolah pri Cirkovcah je zatisnil oči Valentin Medved, dolgoleten naročnik »Slov. gospodarja« in trden krščanski mož. Komaj je že čakal toplega in zdravje dajajočega sonca, da bi si ogrel izmučeno in izčrpano telo, toda na predvečer prvega petka meseca aprila je šel po plačilo k Bogu v starosti 75 let. Smrt mu je bila lahka ob zavesti, da je dobro vzgojil svojih osem

kopisi datirajo iz leta 1884. So neprecenljive vrednosti za proučevanje razvoja letalstva. Letalsko ministertvo ima tudi poseben oddelček za tajne akte, ki je tako dragocen in važen za angleško narodno obrambo, da so ga od začetka vojne s posebno vojaško stražo spravili na varno nekam v notranjost. Tu so tudi poročila prvih angleških vojnih pilotov iz zadnje svetovne vojne, ki so pisana bolj zanimivo kakor marsikateri kriminalni roman.

Angleški Stalin. Londonski časopis pišejo o čudnem naključju imena, ki ga nosi nek vojak angleške armade, doma iz Lincolnshira. Je čistokrven Anglež, ime pa zelo nerodno, namreč Jožef Stalin, ki je vse prej, kakor pa priljubljeno. Ta neuradni »pri-

»Ha, ha, ha!« se je ta zarezal. »Kaj si rekel? Kaj hočeš? Le pri...«

Dalje ni mogel govoriti, ker ga je Fedor medtem zgrabil za grlo in ga tako stisnil, da mu je dih zastal. Njegove roke so izpustile Natašo.

To se je tako naglo odigralo, da se ostali rdečkarji v prvih trenutkih niso zavedli, za kaj gre. Ko pa so videli, da rdečelasca mladenič stiska za grlo in ga trese ko kako ščene, so vstali in obkolili Fedorja in svojega tovariša.

»Nataša, beži!« je zaklical Fedor, ne da bi izpustil rdečkarja.

Nataša je bežala proti vratom, ki so se odpirala na dvorišče. Pri vratih se je ustavila, da bi videla, kaj se bo zgodilo s Fedorjem.

Petorica je medtem navalila na Fedorja. Divje so ga tolkli s pestmi, ga lovili za grlo, roke in noge. Fedor se jih je nekaj časa otepal, toda njegove moči so vse bolj pešale.

Borba je bila za Fedorja brezupna. Sicer se je še junaško branil, toda jasno je bilo, da bo zdaj-zdaj omagal.

»Ivan, daj mi nož, da spustim kri temu psu!« je zavpil eden izmed boljševikov.

Rdečelasce je ležal na tleh in Fedor je klečal na

njegovih prsih. Roke pa je imel proste. Iz žepa je potegnil precej velik žepni nož.

Ko je Nataša slišala besedo nož, je zbežala na dvorišče. Ljudje so sedeli in ležali. Eni so dremali, drugi so se pogovarjali. Nataša je dvignila roke proti nebu in zavpila:

»Na pomoč! Na pomoč! Boljševiki so napadli Fedorja in ga hočejo ubiti! Tam v sobi so!«

Natašin obupni klic je silno odjeknil in segel v najtemnejše globine kmetskih duš. V ljudeh je vse zadrželo: mišice, misli in jeza. Petdeset ljudi je poskočilo. Vsi so hiteli proti hiši. Iz njihovih prsi se je izvil krik, ki so ga dolga leta dušili:

»Vstaja! Vstaja!«

Možje so z zaletom vdrli v sobo.

»Vstaja! Vstaja!« je zaklical Fedor.

Rdečkarji so ga pritisnili k mizi in se stiskali okrog njega. Eden ga je davil. Drugi mu je mašil usta. Tega je Fedor tako vgriznil v roko, da je divje zavpil. Drugi pa so ga trdo držali za roke in noge. Ivanov nož, ki ga je stiskala močna roka, pa je iskal mesto, kjer bi se zasadi v mladeničevo telo.

Kmetje so se zagnali proti rdečkarjem. Ko so ti z gledali razburjeno množico, so izpustili svojo žrtev. Razkropili so se in iskali izhod ko podgane, ko pri brodolomu voda vdira v ladjo. Eden izmed njih je zakričal:

(Dalje sledi)